

DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

Helsedirektoratet
Postboks 220 Skøyen
0213 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

17/3829-

14. september 2018

Tillegg til tildelingsbrev 2018 – nr. 47. Tilbudet til hørselshemmede

Helse- og omsorgsdepartementet er opptatt av å øke oppmerksomheten på området sansetap. Det vises til tildelingsbrevet til Helsedirektoratet 2018: "Helsedirektoratet skal utrede organiseringen av tilbudet til hørselshemmede og synshemmede. Bestillingen vil bli presisert i eget brev". Videre vises til omtale under kap. 2711 Spesialisthelsetjenesten mv. i Prop. 1 S (2017-2018), der det beskrives ulike tiltak for å forbedre tjenestetilbudet til personer med nedsatt syn og hørsel. I omtalen nevnes aktuelle tiltak som kan vurderes: *"...systematiske etterkontroller etter tilpasning av høreapparat og ulike lærings- og mestringstilbud, prøveprosjekt med audiografer i den kommunale helse- og omsorgstjenesten og økt bruk av ambulerende audiografer fra spesialisthelsetjenesten."*

Befolkningsutviklingen, med flere eldre, innebærer at sansetap vil være en stor utfordring for helsetjenesten i årene fremover. Det er derfor behov for å vurdere dagens organisering og ressursbruk for å sikre et fortsatt godt tilbud når antallet brukere og pasienter øker. Da vil det være viktig å ha tjenestene tett på brukerne, og informasjon til og opplæring av helsepersonell i kommuner og spesialisthelsetjeneste blir nødvendig.

Både på hørsels- og synsområdet skal brukerens behov stå i sentrum. Godt samspill mellom tjenestenivåene, og med frivillige og private tjenesteytere er grunnlaget for at brukeren opplever et helhetlig og sammenhengende tilbud, og er også vesentlig for riktig ressursbruk. Helsedirektoratets oppdrag omfatter derfor begge tjenestenivåer, og samhandlingen dem imellom.

Bestillingen i tildelingsbrevet er gjennomgått i møter mellom Helsedirektoratet og Helse- og omsorgsdepartementet. En utredning av alle deler av tilbudet til mennesker med sansetap er en omfattende og ressurskrevende oppgave som ikke kan ferdigstilles i 2018. Noen av

Postadresse
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo
postmottak@hod.dep.no

Kontoradresse
Teatergt. 9
www.hod.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org no.
983 887 406

Avdeling
Spesialisthelsetjenesteavdelingen

Saksbehandler
Odd Bakken
22 24 84 78

utfordringene er like for brukere med syns- og hørselstap, og begge brukergrupper kan ha behov for tilrettelegging og oppfølging. De to typene sansetap har også særegne utfordringer. Departementet velger derfor å dele oppdraget, og ber Helsedirektoratet starte med hørselsområdet. Et konkret oppdrag vedrørende synstap vil bli gitt på et senere tidspunkt. Nedenfor følger en presisering av den del av oppdraget som gjelder hørselsområdet.

Oppdrag:

Helsedirektoratet skal gi en beskrivelse av organiseringen av tilbudet til hørselshemmede i spesialisthelsetjenesten og kommunene og innhente ny kunnskap om hørsel som vil foreligge gjennom HUNT 4. Utredningen skal omfatte identifisering og forebygging av hørselssvekkelse i befolkningen, utredning og behandling, veiledning, etterkontroll og annen oppfølging.

Departementet ber om at direktoratet gjør en prioritering av aktuelle tiltak på kort og lang sikt, blant annet vurdering og anbefaling av de konkrete tiltakene som er nevnt i Prop 1S 2017-2018. Utredningen må gjøre en kostnads-/ nyttevurdering av tiltakene, og synliggjøre økonomiske og administrative konsekvenser av tiltak på kort sikt. Det bør fremgå av tilrådingen om tiltakene kan innføres innenfor dagens økonomiske rammer, eller om de krever friske midler.

I arbeidet skal det også vurderes hvordan bruk av digitale verktøy kan bidra til bedre utnyttelse av tilgjengelig kompetanse på hørselsområdet, både for brukere og de ulike tjenestenivåene.

Departementet ber om at utredningen også ser hen til Arbeids- og velferdsetatens arbeid med evaluering av dagens ordning for formidling av høreapparat, og utredningen Sintef skal levere om dette i april 2019.

Vi ber om at Hørselshemmedes landsforbund, de ulike profesjonene og deres organisasjoner, KS, de regionale helseforetakene og eventuelt andre sentrale aktører trekkes inn i arbeidet med oppdraget.

Frist for utarbeiding av en plan for oppdraget er 1. desember 2018.

Frist for endelig levering av oppdraget er 31. desember 2019, forutsatt at HUNT 4 er tilgjengelig fra medio 2019.

Med hilsen

Espen Aasen (e.f.)
ekspedisjonssjef

Odd Bakken
spesialrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi
Riksrevisjonen